

Landskonferanse for stedsutvikling 2007

Attraktive steder og livskraftige kommuner

Nydalen 17. og 18. januar 2007

Toril Mølmen
direktør

Innovasjon Norge Oslo, Akershus og Østfold

❖ Innovasjon Norges formålsparagraf

EWOS og Global Fish i Florø

REC wafer

Vest Busscar

Sensorer

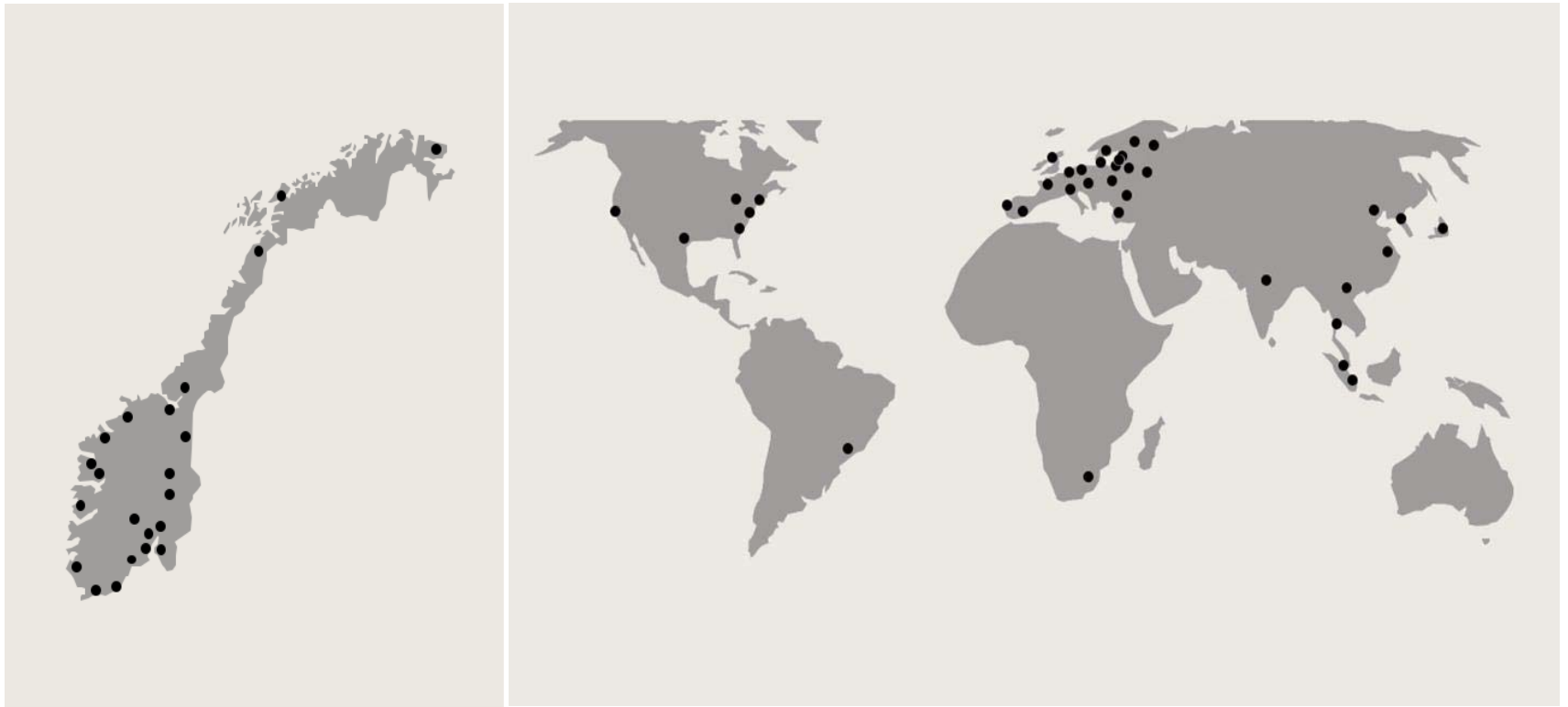
Innovasjon Norge skal fremme **bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling** i hele landet, og **utløse ulike distrikters og regioners næringsmessige muligheter** gjennom å **bidra til innovasjon, internasjonalisering og profilering.**

*“Vi gir lokale ideer
globale muligheter”*

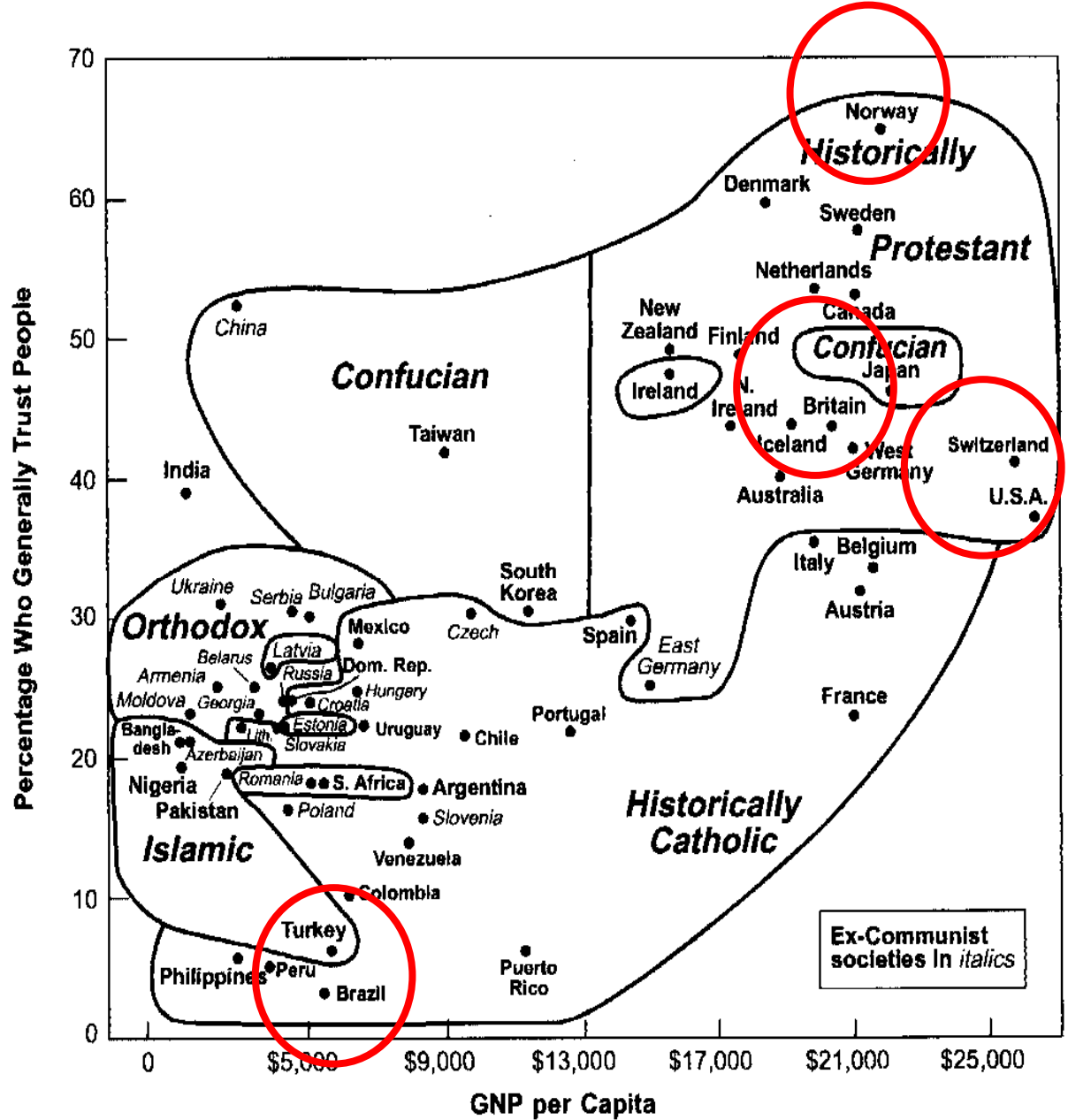

🌱 Innovasjon Norge i markedet, hjemme og ute

Innovasjon Norge har en moderne organisasjon godt til passet
oppgaven - Kontorer i alle fylker og i 30 land

Source:
Ronald Inglehart
U of Michigan

Disposisjon for presentasjonen

1. Innovasjon Norge, strategier, regionale forutsetninger og ulikheter
2. Trender i verdiskaping
3. Eksempelområder for geografisk basert innovasjon
  - Gründercase møte og design
  - Nettverk: Arena og NCE
  - Reisemålsutvikling
  - Bioteknologi
  - Omstilling av ensidige industrikommune når krise

4. Oppsummering

Innovasjon Norges strategier

En utviklingspartner

Mobiliserer næringsklynger

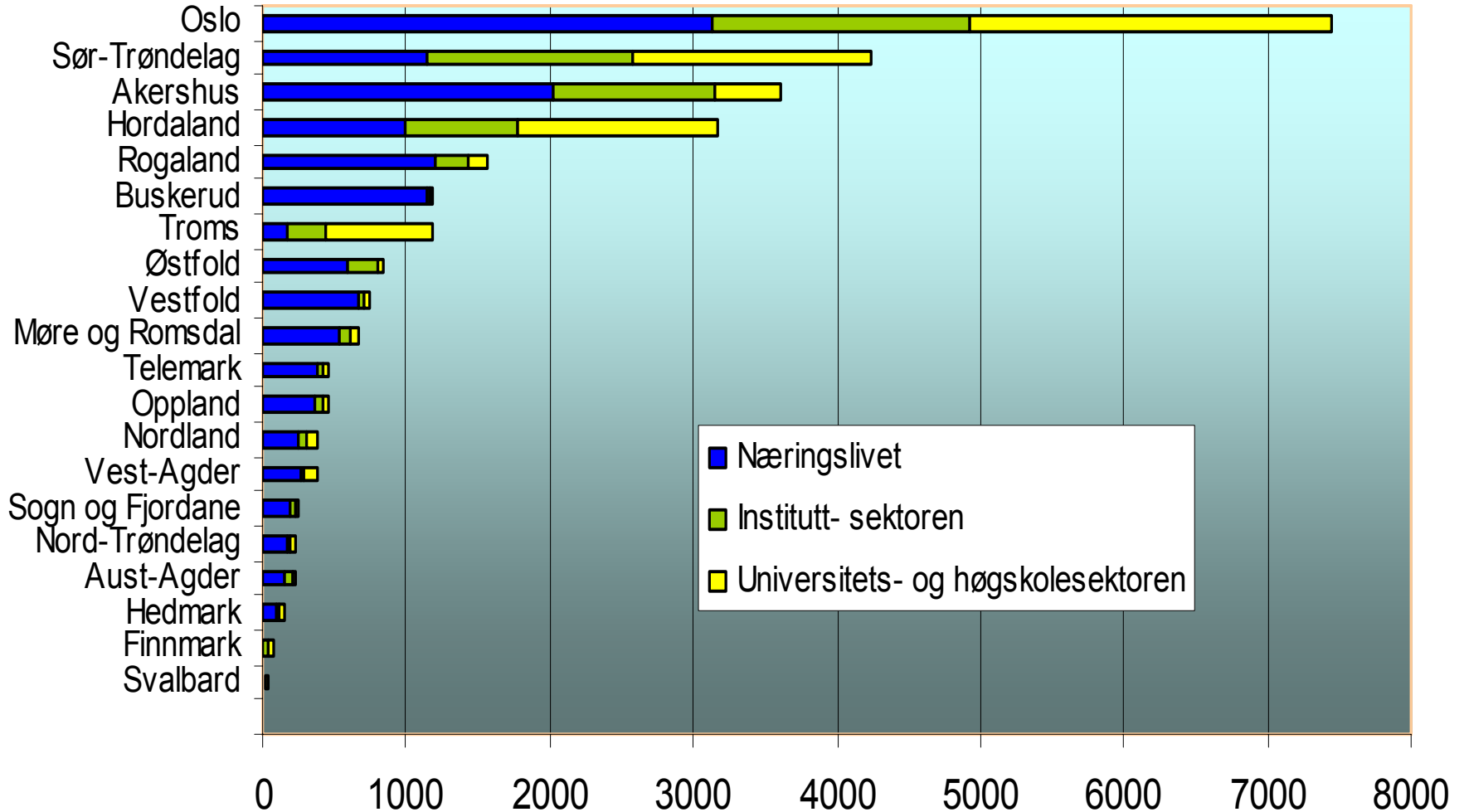
Utvikler innovasjonsmiljøer og bygger nettverk

En pådriver og koordinator i arbeidet med å profilere Norge

En attraktiv regional og nasjonal kunnskapsbygger

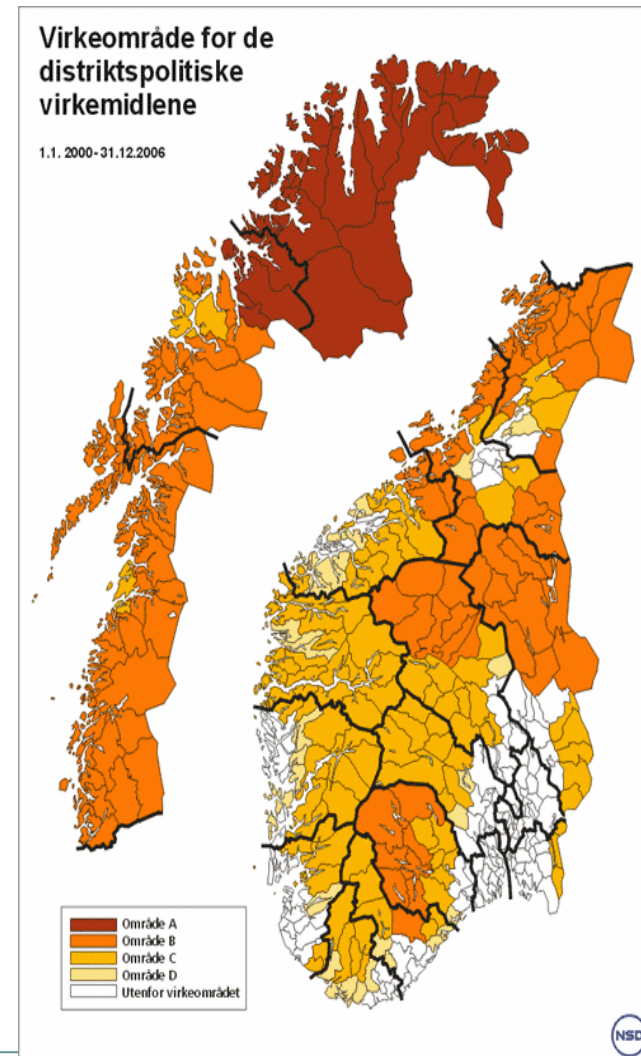
- kompetanse, nettverk og risikokapital til innovasjonsprosjekter og SMB med internasjonalt vekstpotensial
- Mobilisere aktører i nettverksbaserte innovasjonsaktiviteter ,
- Maritim, Life Science, IKT, Energi&miljø, Kreative næringer, Olje/gass, Reiseliv,
- Samspill mellom innovasjonsmiljøer og næringsliv
- Nettverk til internasjonale markeder, forskning, teknologi og kompetent kapital
- Som turistmål
- Skape internasjonale muligheter for norske bedrifter og tiltrekke utenlandske investeringer i FoU
- Som kobler næringsliv, kompetansemiljøer og myndigheter i felles, nettverksbaserte innovasjonsaktiviteter og gir råd til utviklingen av fremtidens innovasjonspolitik

••• Totale FoU-utgifter etter sektor for utførelse fordelt på fylke i 2003 (beløp i kkr). Totalt 27 332 mill kr.

Regionale behov og prioriteringer

- Fylkene er forskjellige
  - Geografi
  - Næringsgrunnlag
  - Befolkningsgrunnlag
  - Økonomiske ressurser
  - Strategier og prioriteringer
- Bestillingene til IN blir tilsvarende ulike
- Distriktskontorenes roller varierer

Trender i verdiskaping

“Verden er flat” – utfordringer og muligheter i en globalisert økonomi

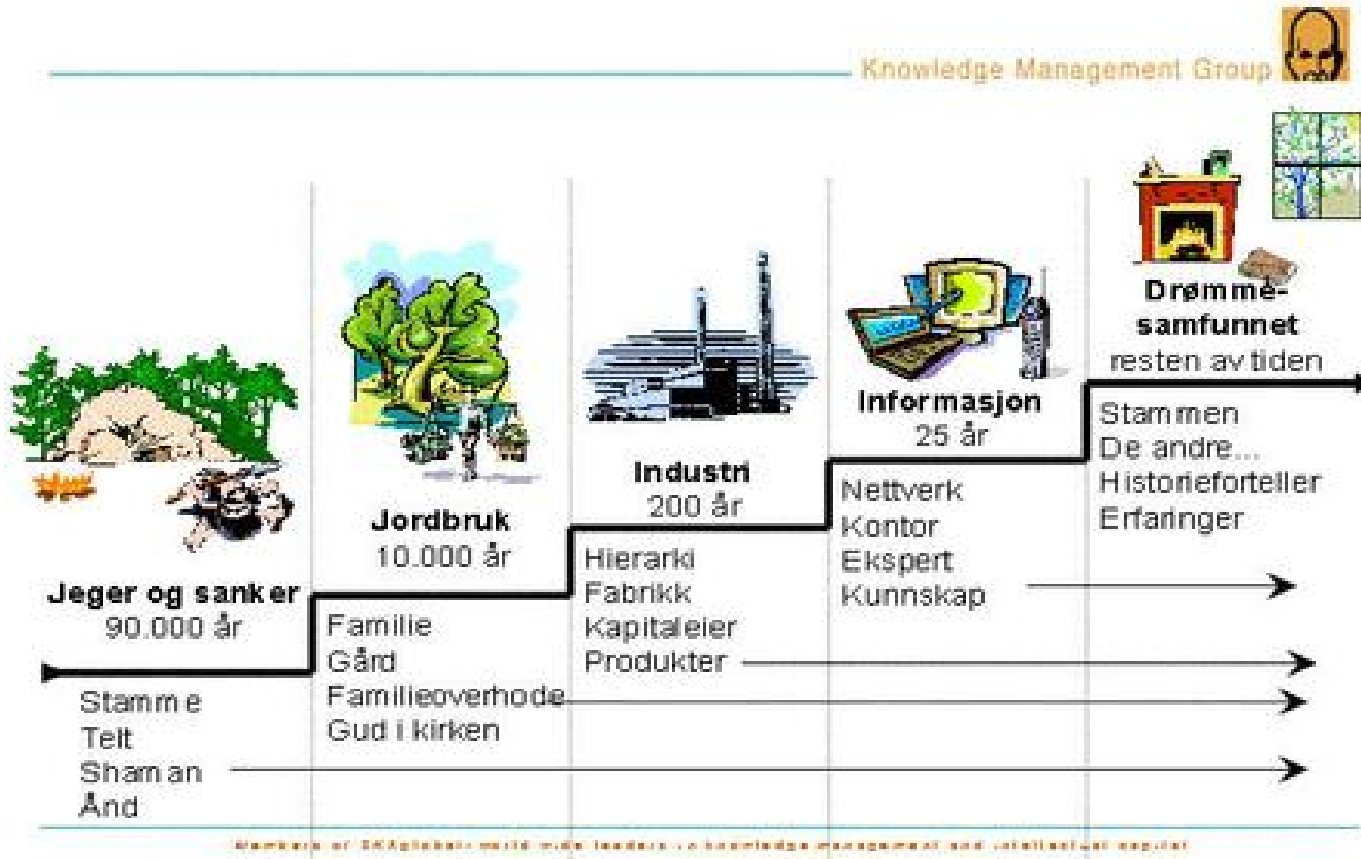

NHOs årskonferanse 2007:

Globaliseringen skaper arbeids deling mellom land, som er viktig, særlig for små land som Norge..

Jens Stoltenberg

❖ Fra jegersamfunn til drømmesamfunn

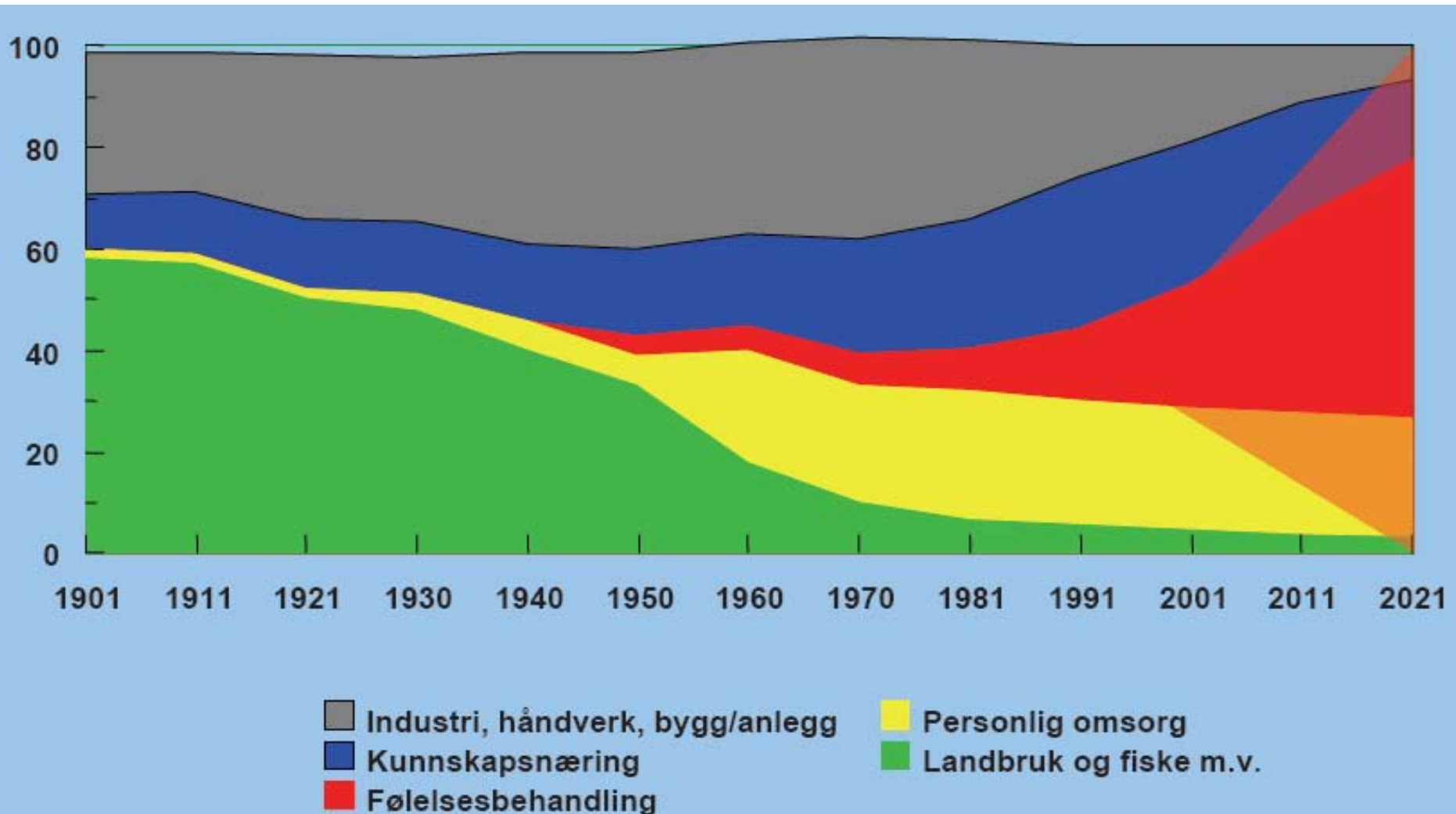
Kilde: www.mindstep.no

🌱 Mot en mer opplevelsesorientert økonomi

- Varer og tjenester skal:
  - Gi opplevelse
  - Vekke behag
  - Skape identitet
  - Skape engasjement
  - Skape deltakelse
- Fra "unique selling points" til verdiskapere som design og historie
- Drevet av forbrukertrender
SSB-tall viser at vi bruker mer penger på kultur og fritid enn på mat

Verdiskapningen i samfunnet styres i økende grad av følelser og kreativitet

Nye verdiskapere – i en "vektløs" økonomi

AKER KVÆRNER

NY > MF 8400

Verdens ultimate CVT-traktor – stor kraft og maksimal produktivitet

Kilder til verdiskaping

- 1700: Eierskap til landområder
- 1800: Produksjons fasiliteter
- 1900: Produksjons rettigheter
- 2000: Intellektuelle rettigheter (IPR)

*'If you can touch it,
it's probably not worth very much'*

Kjell Nordström & Jonas Ridderstrål
Funky Business, 1999

Ulike innfallsvinkler til stedsbasert innovasjon - gründercase

❖ Moods of Norway – kultur fra Stryn

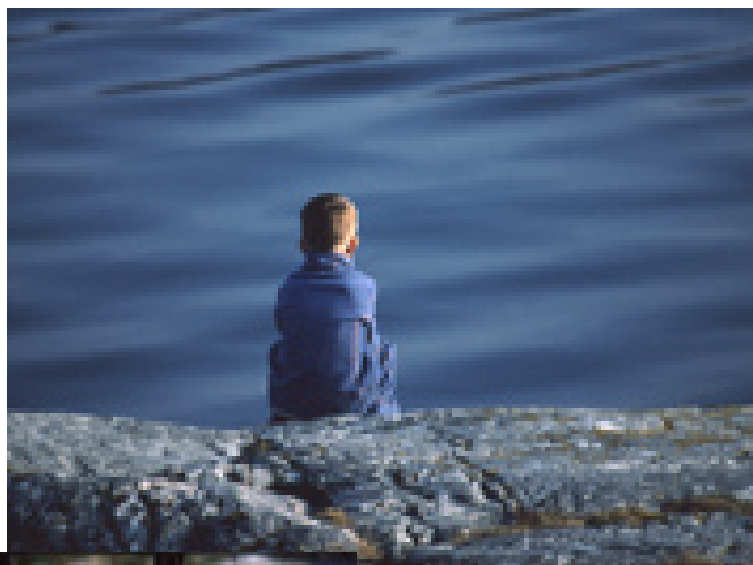
"All clothes come with a piece of Norwegian history. Sometimes it is the embroidery of a Norwegian stavechurch or it can be a button similar to the Lapplanders.

The colours of the fabrics are inspired by the beautiful Norwegian nature.

The details are giving the different products their individual look."

Moods – fra kultur til stemninger til globale muligheter... www.moods.no

Fra en nedlagt togstasjon på Valdresbanen...

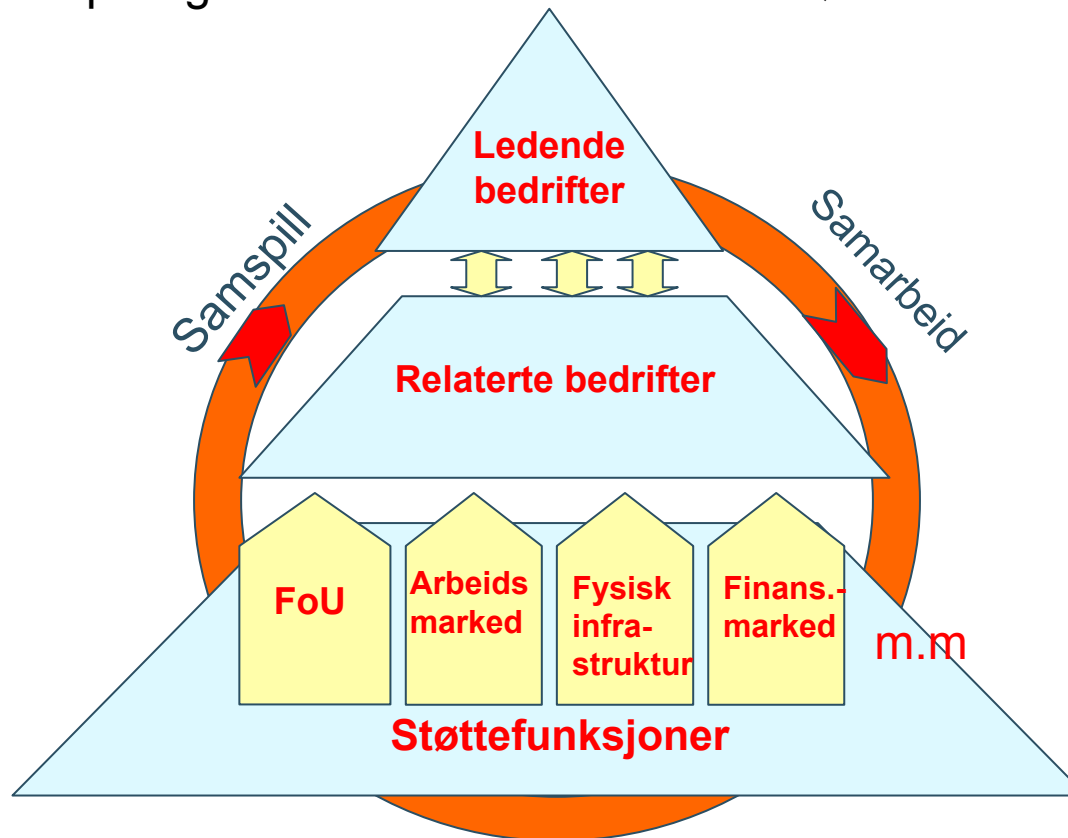

ARNE & CARLOS

Geografi og nettverksbasert innovasjon; Arena og NCE

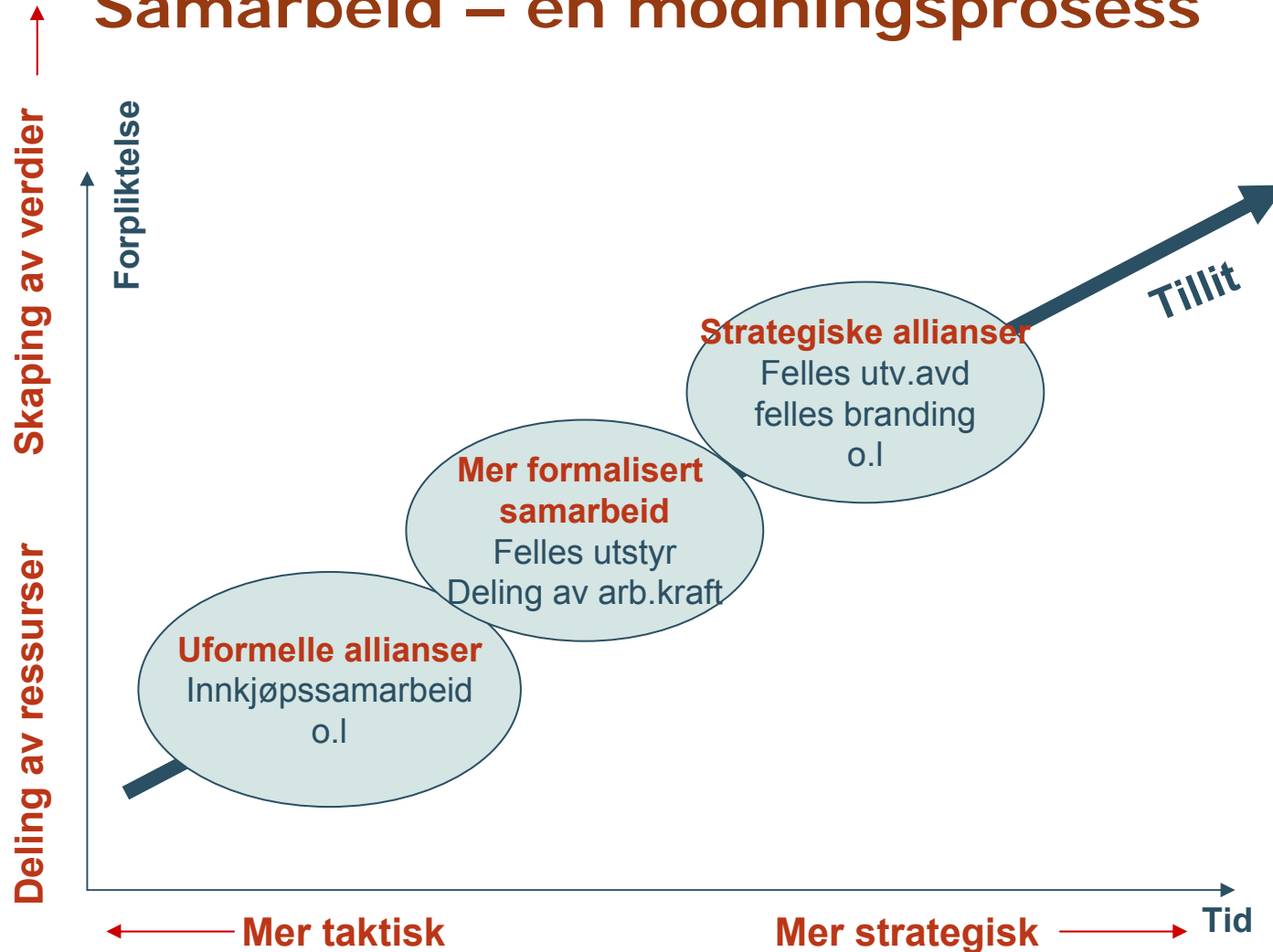
Arena og NCE, verktøy og virkemidler for næringsklynger

En geografisk konsentrasjon av spesialiserte bedrifter og relaterte bedrifter, kunnskapsaktører, finansieringsinstitusjoner og offentlige aktører, og med samspill og samarbeid mellom disse aktørene

Samarbeid – en modningsprosess

Arenaprosjekter - et utrolig mangfold

... når destinasjoner
samarbeider

- Økt kompetanse
- Nye produkter
- Økt salg
- Bedre rammebetingelse

- skapes attraktive helårlige reisemål!

❖ Noen resultater: Produktutvikling og salg

Seks innholdsrike fly & drive pakker bookbare på nett

Seks konkrete reisetilbud med utgangspunkt Gardermoen og Torp er nå utviklet og ligger bookbare på nettet.

1. Norge gjør noe med deg:

7 dagers rundtur med majestetiske fjell og grønnblå fjorder, Telemark, Hallingdal og fjord Norge.

Målgruppe: Par, 50+

2. Sykkelfantastene

5 dagers sykkeltur med alt fra høyfjellsykling på Rjukan til fjell & fjordopplevelser langs Rallarvegen.

Målgruppe: Voksne 25+ par og venner.

3. Adrenalin hunters

Utfordre elementene!

Luftig topptur i Hemsedal, rafting ned ville stryk, klatring opp spektakulære fjellsider og brevandring på blåis.

Målgruppe: Voksne fra 25+

4. Romantisk langweekend til Norges vakreste fjell og fjorder

4 dagers rundtur med brusende fossefall, spektakulære fjell og grønnblå fjorder.

Togtur med flåmsbanen og idyllisk fjordcruise Målgruppe: Par 25+

5. Fra fjell til vann i Vrådal

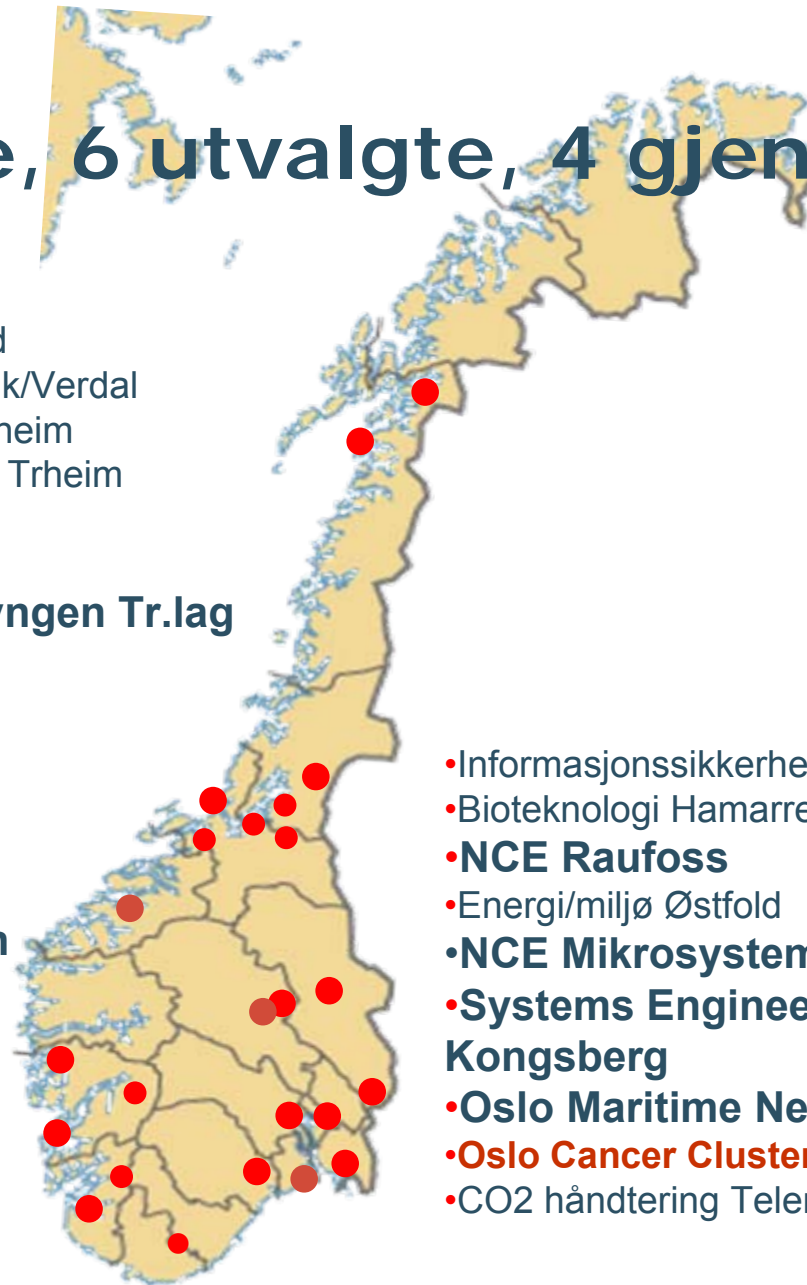
6. Kulturopplevelser i Telemark → 5 dagers pakker hvor alt inngår.

••• NCE-søkerne, 6 utvalgte, 4 gjenstår...

- Energi Narvik
- Torskeoppdrett Nordland
- Water technology Leksvik/Verdal
- Integrated operations Trheim
- Undervannsrørledninger Trheim
- Skognæringa Trøndelag
- Silisium Orkdal
- **Instrumenteringsklyngen Tr.lag**

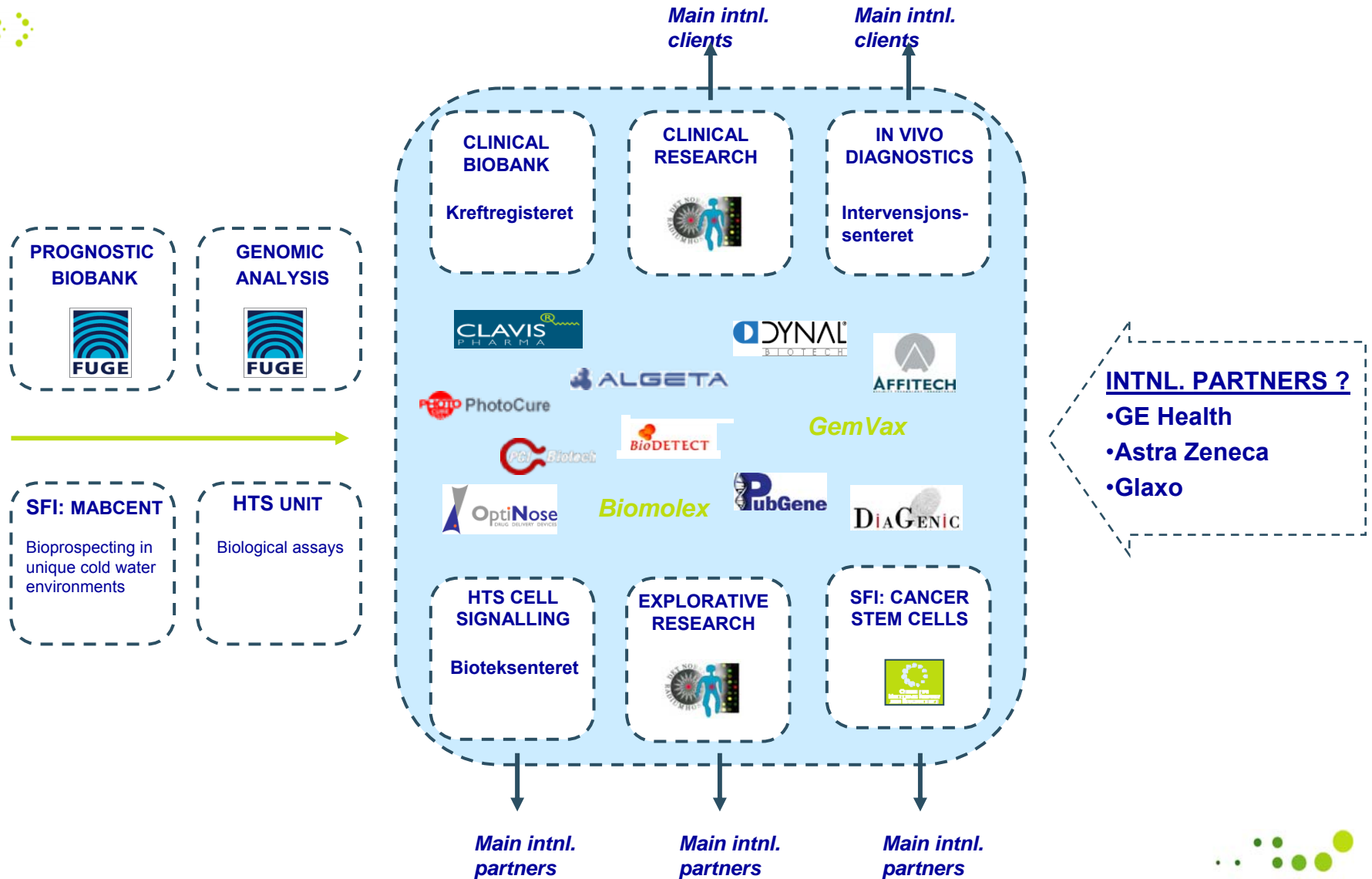
- **NCE Maritime, Møre**
- **Undervannsteknologi Bergen**
- Kompetansebasert Havbruk Hland
- Maritim lettmetallklynge Sunnhordland
- Mat og måltid, Stavanger
- Brønnteknologi, Stavanger
- IKT Agder

- Informasjonssikkerhet, Innlandet
- Bioteknologi Hamarregionen
- **NCE Raufoss**
- Energi/miljø Østfold
- **NCE Mikrosystemer Horten**
- **Systems Engineering Kongsberg**
- **Oslo Maritime Nettverk**
- **Oslo Cancer Cluster**
- CO2 håndtering Telemark

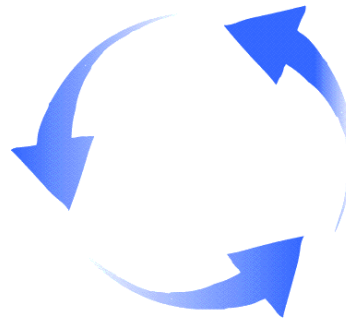
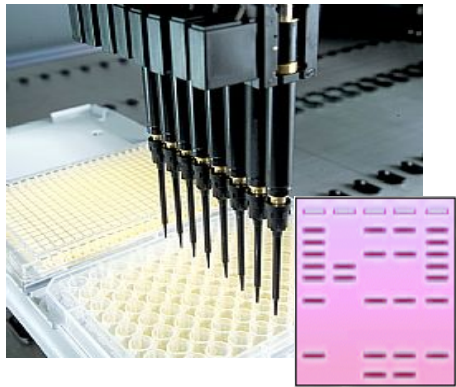
OCC – the core of a national strategy in biomedicine and a possible pilot case for “Invent in Norway”

The health sector integrates diagnosis, medicines, therapies and rehabilitation

Biotech and Pharma

Medtech

Eksempler fra Omstilling av ensidige industrikommuner

Krise:

KONKURS I FISKEINDUSTRIEN

- Vinteren 2002 gikk alle tre fiskebrukene i Hasvik kommune konkurs.
- 110 personer ble arbeidsledige.
- Arb.ledighet på 25%

- Hasvik fikk status som utviklingskommune i 2002 – statlig overføring på 2,5 mill i 6 år.
- Hasvik i utvikling (HUT) etablert 1.1.03 – leder utviklingsarbeidet i Hasvik kommune.

gode

SØRØYA – storfiskens rike

Satsing på reiseliv – storfiskens rike

- Startet februar 2003
- Alle 7 reiselivsenhetene nær konkurs
- Valgte å gå sammen med felles profil og markedsføring og målgruppe.
- Vellykket. Forsiktig oppsving i 2003. Mer enn årlig dobling fra 2004-2007.
- Alle anleggene er så godt som fullbooket fra april til september 2007.
- 2 nyetablerte driftsenheter i 2006.
- Se www.hasvik.com

SLOW FOOD

- Slow-food ble etablert i 1986 som en motbevegelse mot fast food trenden.
- I dag er det en internasjonal bevegelse med forgreininger til de fleste europeiske land, og har ca 90 000 medlemmer fordelt over 100 land.
- Presidia: Etablert i Italia i 1999
- Et produkt, en gruppe produsenter eller en produksjonsmetode som står under "beskyttelse" av slow-food bevegelsen. Slow-food hjelper da til med å markedsføre produktet, og ellers andre ting som må til for å få dette til å bli et lønnsomt foretak.
- *Stockfish from Sørøya er Norges første fiskepresidium.*

KVALITETSMAT fra Sørvær

HUT - Hasvik i Utvikling
N-9593 Breivikbotn, Norway
Tlf. (+47) 78 45 27 40
hut@hasvik.kommune.no

(N) All fisk som brukes i produksjonen av "Håndlaget kvalitetsmat fra Sørvær", er villfisk, fisket av lokale fiskere med tradisjonelle redskaper. Produktene er håndlaget og nøye fulgt i alle ledd av oss personlig. - Vi garanterer kvalitet!

(GB) All of the fish which is used to make "Quality artisanal products from Sørvær" is wild, fished by local fishermen using traditional equipment. The products are made by hand, and we personally keep a close eye on all stages of the production.

- We guarantee the quality!

(I) Tutto il pesce usato nella produzione di "Cibo di qualità da Sørvær" è selvatico, non d'allevamento, e catturato dai pescatori locali con attrezzature tradizionali. Seguiamo personalmente la produzione, effettuata in tutte le sue fasi esclusivamente a mano. - Garantiamo la qualità!

Håndlaget kvalitetsmat fra Sørvær

Sørvær X

SEILAKS

(GB) Seilaks

(I) Merluzzo carbonaro
salmonato

Håndlaget kvalitetsmat fra Sørvær

(GB) Quality artisanal product of Sørvær

(I) Cibo di qualità da Sørvær

SØRØY design as

SØRØY DESIGN, "VERDENS NORDLIGSTE STRIKKEFABRIKK", N-9595 SØRVÆR

Strikkefabrikken på Sørvær

Vinteren 2006 kjøpte lokale investorer på Sørvær sammen med HUT Gjøses strikkefabrikk på Klepp.

Bedriften har fått avtale med STATOIL om utvikling og salg av Snøhvitkolleksjonen.

Snøhvitkolleksjonen offentliggjøres i løpet av våren 2007, samtidig med offisiell åpning av bedriften.

Bedriften har 4 ansatte, og man forventer flere tilsetninger i løpet av året.

❖ For å støtte disse prosjektene har vi...

1. Bistått med hele vår organisasjon i Norge og internasjonalt
2. Benyttet hele "verdikjeden" av virkemidler
  - Kunnskapsutvikling/FoU/SkatteFunn
  - Etablererstipend, tilskudd til prosjekter
  - Utviklingstilskudd/IFU/OFU/SkatteFUNN/risikolån
  - Nettverksmidler/Arena/NCE
  - Reiseliv- fra produktutvikling til profilering
  - Messedeltakelse og markeds koplinger internasjonalt
3. Samarbeidet med lokalt næringsliv, lokale/regionale myndigheter, lokale kompetansemiljø...

Takk for oppmerksomheten

Vi gir lokale idéer globale muligheter

Kontor i alle fylker og i 30 land – til din disposisjon